

ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»; ЗУ «Про банки і банківську діяльність», КК України, КУпАП. Та попри все, за показниками того річчя ми спостерігаємо, що Україна вже зрушила з місця, помітна детінізація, що стало завдяки впровадженню позитивних економічних тенденцій та збереження ознак загальної економічної стабілізації в умовах реалізації.

Особливу роль у процесах детінізації економіки відіграє фінансовий моніторинг як сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу. Якщо Державною службою фінансового моніторингу України та іншим суб'єктами державного і первинного контролю здійснюватиметься спільна праця та тісна взаємодія у контролюванні, то разом вони зможуть подолати продуктивність тіньової економіки, корупцію, знизити рівень злочинності та покращити стабільність економічної ситуації України. Крім того, не виключено, що на практиці під фінансовий моніторинг можуть підпадати також і інші операції суб'єктів підприємницької діяльності, наприклад, отримання фізичною особою – підприємцем значної суми грошових коштів за надання відповідних послуг протягом першого місяця діяльності чи через певний проміжок часу протягом якого грошові кошти взагалі не надходили або надходили у мінімальному розмірі. Отже, перелік фінансових операцій, який може підпадати під фінансовий моніторинг є доволі об'ємним.

Таким чином, динаміка детінізації української економіки стримується нерозв'язаними проблемами застосування інструментарію фінансового моніторингу, які негативно позначаються на розвитку економіки країни в цілому.

Одержано 23.04.2019

УДК 330.1.339.9

Влада Володимирівна ЄЛІЗАРОВА,

студентка групи Ф6-ПДдср-18-5 ХНУВС

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Садиков М. А.

ГЛОБАЛЬНА ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ: ПРЕДМЕТ, ЗАВДАННЯ, МЕТОДОЛОГІЯ

Проблема нерівномірного, стрибкоподібного, асиметричного економічного розвитку набула останнім часом особливої актуальності. Якщо країни, що розвиваються, демонструють бурхливий розвиток, то у слаборозвинутих країнах, навпаки, спостерігається від'ємна динаміка виробництва та споживання, поступова вичерпаність транснаціональними корпораціями природних, людських та інших ресурсів цих країн. Природно, що класична політична

економія розглядала історичні перспективи ринкової економіки на основі закономірностей та тенденцій індустріальної епохи. Реальна господарська практика, трансформація та потрясіння світової економіки сприяли своєрідному ренесансу політичної економії, що підтверджується багаточисельними працями як вітчизняних, так і зарубіжних вчених (А. Гальчинский, Г. Гловелі, А. Гриценко, Ю. Зайцева, А. Пороховський). З іншого боку, і проблемі формування та розвитку національних економік в умовах глобальних змін сьогодні присвячується багато наукових робіт та публікацій (В. Інозцев, Д. Лук'яненко, А. Поручник, Тоффлер, Ф. Фукуяма, А. Чухно). Теоретичне відтворення реального господарського життя залишається місією політичної економії, що дозволить, "озброїти людей не готовими відповідями, а способами мислення, розуміння економіки і теоретичними засобами вирішення практичних завдань". Поява нових явищ та тенденцій, відмирання окремих рис минулого не заперечує існування, хоча і в модифікованій формі, процесів, що характеризують основи ринкової економіки: власності, конкуренції, ринку, приватних та суспільних інтересів, держави. Відповідно, розширення, кількісна та якісна зміна об'єкту дослідження політичної економії не означає зміни предмету – адаптація механізму функціонування економіки до нових умов, вивчення оновленої субординації інтересів робітників, підприємців, нації, держави, визначення ролі останньої як виразника суспільних інтересів тощо. Розвиток та ускладнення суспільного поділу праці, координації та механізму взаємодії різних сфер економіки, зростання кількості галузей національного господарства, підвищення значимості сфери послуг, набуття інформацією нового значення, визнання освіти, науки, рівня кваліфікації робітників визначальним фактором суспільного прогресу, формують завдання політичної економії – виявити принципи забезпечення стабільності національної економіки, її здатності відповідати на виклики сучасного розвитку, спроможності захистити своїх громадян та забезпечити добробут та процвітання. Політична економія є теорією суспільного розвитку, і в класичному вигляді є теорією суспільного відтворення як багатомірного процесу, що теоретично відображає господарські результати практичної діяльності. Методологія глобальної політичної економії побудована на принципах системного аналізу, який інтегрує різні аналітичні методи, в тому числі інституціональні та не обмежується лише формаційними методами, включаючи метод геополітичного аналізу; історико-філософський метод; цивілізаційний метод. "Не варто протиставляти цивілізаційний підхід формаційному, а розглядати їх в діалектичній єдності. Цивілізаційний підхід знаходиться у відношенні доповнення до формаційного (назвемо це принципом цивілізаційно-формаційної доповнюваності)". ТНК, які сьогодні у впливі на світову економіку вийшли на перший план, власні інтереси ставлять вище за державні, тому роль національних держав слабшає і частина функцій переходить до різних наддержавних організацій та об'єднань.

Отже, глобальна політична економія – наука, що вивчає теоретичні проблеми суспільного виробництва в умовах глобалізації, досліджує тенденції та

закономірності розвитку світового господарства за умов посилення процесів інтеграції та інтернаціоналізації, аналізує з політико-економічної точки зору глобальне економічне середовище. Основною задачею глобальної політичної економії на сучасному етапі є, на наш погляд, вивчення особливостей національного відтворення, але принциповим є оновлення методології дослідження, оскільки механістичне використання інструментарію класичної політекономії в умовах глобального розвитку, формальний “перенос” об’єктивних для національної індустріальної економіки закономірностей та тенденцій функціонування економічної системи на глобальне світове господарство, є крайм неефективним. Можемо констатувати, що система економічних інтересів в наш час суттєво ускладнюється: приватні економічні інтереси проявляються однаково на всіх рівнях, але національні інтереси, державні інтереси, інтереси транснаціональних суб’єктів та міжнародних організацій мають різні прояви. Хоча на глобальний розвиток впливають, звичайно, як історично стійкі елементи, що існують в основі кожної моделі господарювання, так соціокультурні фактори – переконання, ціннісні орієнтації, національні стилі управління та підприємництва. Тому предметом глобальної політичної економії залишається вивчення відносин між людьми в процесі соціально-економічної взаємодії, проте з обов’язковим врахуванням усіх змін, притаманних глобальній економіці.

Одержано 27.04.2019

УДК 331.567

Володимир Анатолійович КОСТЕНКО,

студент групи Ф6-ПДср-18-6 ХНУВС

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Сади́ков М. А.

АНАЛІЗ РІВНЯ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Рівень безробіття – кількісний показник, який визначається як відношення кількості безробітних до загальної чисельності економічно активного працездатного населення країни (регіону, соціальної групи), та вимірюється у відсотках.

Рівень безробіття в 2017 р. (кількість. населення в тис.), див. табл. 1.

Таблиця 1

Рівень безробіття в 2018 р. по кварталах*

2017 рік	Економічно активне населення	Безробітне населення	Рівень безробіття
I кв.	17012,5	1786,4	10,5 %
II кв.	17151,5	1709,4	10,0 %
III кв.	17219,9	1676,7	9,7 %
IV кв.	17193,2	1697,3	9,9 %

*без урахування окупованих територій (Криму, Севастополя, частини Донбасу).